

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Madarász József korelnök.

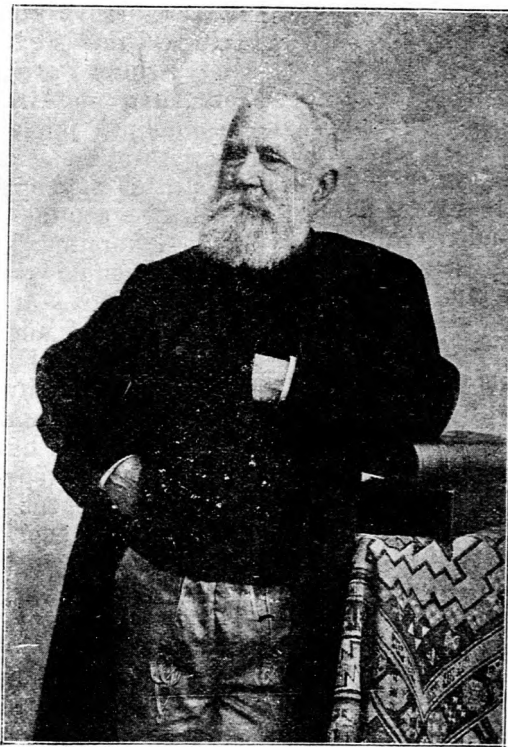
— A sárkereszturi kerület képviselője. —

A mult héten megnyílt országgyűlésben idősb Madarász József, mint legidősebb képviselő elnökölt, a korelnöki tiszt őt illette. Nem az első korelnöksége ez az öreg veteránnak, de mindenesetre legérdekesebb ez volt valamennyi között. Elnöki székfoglalóját, mint valóban megörökítésre méltót, itt közöljük:

»T. képviselőház! T. képviselőtársaim! Midőn koromnál fogva, mint legidősebb, a Ház elnöki székét elfoglalom, kettőt meggyőződésem szerint kötelességemnek tartok kinyilatkoztatni, mielőtt a székre ráülnek, vagyis elfoglalnám. Először mindazt, amit régi szabályaink és alkotmány értelemben törvényeink ellenére akár elnök, akár kormány, akár bárki más cselekedett, kötelességem itt e helyről most utólag is törvénytelennek és érvénytelennek kijelenteni. A Háznak leszen feladata itélni elevenek és holtak felett. Második kötelességem ennél fogva magától értetődik, hogy én csakis a régi házszabályok igazi sza-

bályai alapján vagyok képes és kész — mert másként nem vezetném — vezetni a Ház tanácskozásait. Isten áldása legyen hazánkon, a képviselőházon, annak az alkotmányos szabadság, a haza és a nemzet dicsőségét célzó intézkedésein. Kötelességem felhívni a képviselő urak közül azokat, akik a joggyűlésre a házszabályok szerint hivatva vannak. Felkérem először azokat, akik huszonnegyedik évüket betöltötték, hogy jelentkezzenek és jöjjenek fel ide jegyzőkül. Ha ilyen nincs, akkor felkérem azokat, akik a 25-ik évüket már betöltötték, de a 26-ikat még nem, hogy foglalják el itt helyeiket. (Megtörténik.) A jegyzőkönyv vezetésével megbízom ifj. Madarász József képviselőt. Következik a legközelebbi ülés idejének és napirendjének megállapítása. Értesítem a t. képviselőket, hogy az országgyűlés megnyitása holnap délelőtt 10 órakor fog megtörténi.» —

Három napon át vezette az ősz Madarász apó, mint korelnök az új képviselőház üléseit.

Madarász József, korelnök.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t.

Orosz forradalom.

Ma még az orosz-japán háborúnál is érdekesebb világesemények történnek Oroszországban. Az orosz nép között átfúj a szabadság szele, felvillanyozta az elnyomott nép lelkét s mind erősebb-erősebb megnyilvánulását mutatják a szent eszme hatásának. A szabadságért harcoló orosz nép küzdelmét a magyar, mint szabadságáért sok vért áldozó nép, jóakarattal és rokonszenvvel kíséri.

Az orosz forradalom főbb mozzanatai az elmúlt hétről itt következnek:

Gapon lelkész proklamációja.

A párisi forradalmárok ujsága, a Tribune, azt jelenti, hogy Gapon lelkész Franciaországban tartózkodik s teljes biztonságban van. Gapon a Tribune-ben a következő proklamációt tette közzé:

Bajtársaim! A véres napok, amelyek Pétervárott és más orosz városokban letolytak, a munkásokat szembeállítják az autokráciával és annak fejével, a vérszomjas cárral. A nagy orosz forradalom megkezdődik és azoknak, akik igazán szívükön viselik a nép szabadságát, gy zniök, vagy halniök kell. A történelmi pillanat tudatán s mint a dolgok most állanak, én magam is forradalmár vagyok és a cselekvés terére akarok lépni. Szavamat Oroszország összes szocialista pár jaihoz intézem s felszólítom őket, hogy haladéktalanul egyesüljenek és kezdjék meg a cárizmus ellen való fegyveres fölkelés munkáját. Az összes pártok minden erejét mozgósítani kell; valamenyinek közösen kell kidolgozni a közös támadás tervét, ami nem lehet más, mint dinamit és bomba s az általános és egyéni megfélemlítés. Legelső célunk az legyen, hogy az autokrata kormányformát megszüntessük és hogy ideiglenes forradalmi kormányt létesítsünk, amely teljes amnesztiát fog adni mindazoknak, akik a politikai és vallás-szabadságért harcoltak. Az ideiglenes kormány-nak kötelessége lesz továbbá, haladéktalanul összehívni az alkotmányhozó gyűlést, a mely c-upa olyan emberekből álljon, a kiket az általános, egyenlő, igazságos és titkos jog alapján fognak megválasztani. Föl tehát a küzdelemre és ismételjük azt a kiáltást, amelyet a pétervári munkások január 22 én hangoztattak: Szabadság, vagy halál! Minden halogatás, minden elnapolás, minden egyenetlenkedés bűn volna magunk ellen és azok ellen, akiknek érdekeit védelmezzük. Midőn minden erőmet a nép szolgálatának szentelem, én, egy paraszt embernek fia, kijelentem, hogy sorsom elválaszthatatlan össze van kötve azokéval, a kik a nép elnyomói ellen harcolnak. Egész szívemmel azon leszek, a kik őszintén fáradoznak azon, hogy a munkásokat szolgásgukból kiszabadítsák.

Gapon.

A Kaukázus lángokban.

Az egész Kaukázusban kitört a forradalom. Az örmények, a gruzo' és a cserkeszek szövetkeztek. A fölkelők szétverték a katonaságot és elvették összes fegyvereit, sőt ágyúit is. A lakosság fozva tartja a kormányzót. A fölkelők a városokon kívül tartózkodnak. A táviró és a vasuti forgalom szünetel.

A lengyelországi forrongás.

Varsóban majdnem az összes iskolák be vannak zárva. Az utcán minduntalan véres összeütközések vannak a katonák és védtelen gyermekek között. A főiskolákban is megkezdődött a sztrájk. A parasztok vonakodnak gyermekeiket az iskolába küldeni. A kormány lezárta az összes gimnáziumokat és reáliskolákat. Zwiebel bórkereskedőt saját házában zsidó munkások megölték. Körner csipkegyári igazgatót, amidőn visszatért a munkásokkal folytatott tárgyalásról, szintén megakarták ölni, de tervük nem sikerült.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az országgyűlés új idényét folyó hó 17-én, pénteken nyitották meg. Korelnök Madarász József ősz képviselő volt, ki csakis a régi házszabályok értelmében öhajtott elnökölni és a házszabályok újítását, átalakítását elnem ismerte. Az ülés megnyitása után a korelnök felolvastatta a jegyzőkönyvet, amelyet hitelesítettek.

Ezután Tisza István gróf miniszterelnök bejelentette, hogy a királytól leirat érkezett és átadta azt az elnöknek felolvastatás céljából.

Az elnök felolvastatta a királyi kéziratot, amely tudatta az egybegyűlt képviselőkkel, hogy az országgyűlés — ezuttal trónbeszéd nélkül — megnyitattik.

A korelnök kijelentette erre, hogy a legfelsőbb kézirat hódoló tisztelettel tudomásul vétetik és a főrendiházhoz átküldetik. A képviselők ezután benyújtották mandátumaikat.

A szombati napon nem történt semmi nevezetes a Házban. A benyújtott megbízóleveleket átvették és megvizsgálták, ami hétfőn is megtörtént.

Kedden a házelnök-választásra teljes számban felvonultak a képviselők. A győzelem persze a szövetkezett ellenzék jelöltjeié lett. Házelnöknek választották Just Gyulát 62 szótöbbséggel, a elnökök lettek Rakovszky István és Bolgár Ferenc. Úgyancsak hat jegyzőt megválasztottak e napon, hármukat közelebbről fognak választani. Madarász József korelnöknek működéseért Kossuth Ferenc mondott köszönetet.

A képviselőházat a megalakulás után március 8-ig elnapolták, addig az új kormány is megalakul.

Magyar baka levele Mukdenből.

A szegedi 46-ik gyalogezred egyik magyar főiszttje, Csicseric alezredes ott van a szél-ő keleti harcateren, hol a hadügyi kormányzat megbízásából a japán főhadiszállásról tanulmányozza a háborút. Magával vitte kedvelt solgáját, Sánta Sándor makói fiút, aki a 46. ezredben szolgált. Több levelet irdogált haza azóta Mukdenből a szegedi baka. Egy idő óta

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

elhallgatott s már azt rebesgették, hogy elpusztult. A napokban újra élet jelt adott magáról. Levelet irt a hugának. A szegedi katonának érdekes leveléből ime egy rész:

Kelt, Mukden, 1904. jan. 10.

Kedves testvérem!

Szeretett kedves szüleim és testvéreim! Kívánom a jó Istentől, hogy e levelem a legjobb egészségben találja önöket, olyanban, mint a milyen van nekem. Hozzám küldött levelüket megkaptam s megértettem belőle, hogy kedvesem eh gyott. Aldja meg az Isten akként, mint beváltotta nékem tett ígérését! Engedelmet kerek mindnyájuktól, hogy ily sokáig nem irtam, de nem igen van kedvem semmihez. Öreg vagyok, mint a szegedi kaszárnya. Fogaim is kopottak, meztunták enni ezt a száraz kenyéret. Pedig odahaza is sok katonakenyeret ettem meg. Le is vagyok soványodva. Szintelen is vagyok, bizony jól esnek egy kis hazai kó bász. Sok bus nap virradt már reánk. Sokszor jöttünk olyan tűzbe, hogy körülötünk csak ugy zugtak-bu tak a golyók. Sokszor csak lovainknak volt köszönhető, hogy megmenekulhattunk. A külföldi tiszt urak a vonatban vannak s ott lesznek, míg a nagy hideg elmulik. Mi pedig földbeásott veremben tanyázunk, mely nagyon egész ségtelen. Borzasztó nép ez! Minden héten lefejeznek tíz-tizenöt embert. En is so at látt m már, mikor lefejezték őket. Kaszával vágják le a fejét. Igen csunya mester-ség ez! Minden csokélyiségért fejét veszik az embernek. Nekem is elopták egyszer 70 forintomat. Negyvenole óráig kinozták az embert, míg bevallotta, hogy csakugyan ő vette el. Ekkor mindjárt fejét vették. Itt az emberek ép ugy járnak, mint az asszonyok. Ruházatuk éppen olyan, mint az asszonyoké. Télen is fedetlen fővel járnak. Kedves testvér! Azt irtad nekem, hogy sok rossz hirt halottatok felőlem. Ne törődjétek vele! Ha hazamegyek, majd meghazudtolom. Most pedig szárnyára bocsájtom levelem, hadd vigyen hirt kedves szüleimnek s testvéreimnek. Kiket messze távolból is tisztel

Sánta Sándor, s. k.

Hány képviselő van?

Ezidőszert 448 megválasztott tagja van a képviselőháznak csak, mert a rendes 453-as létszám-ból öten kettős mandátummal rendelkeznek, mint Barabás Béla, Gromon Dezső, Lukács László, Sándor János és Tallián Béla. A 448 képviselőből

a függetlenségi pártnak	165
a sza adelvü pártnak	142
a diszidenseknek	26
a néppártnak	26
az új pártnak	13
a pártonkivülieknek	10
a demokratáknak	2
a szocialistáknak	2
az oláhoknak	8
a tótoknak	1
a szerbeknek	1
a szászoknak	13
a horvátoknak	40

tagja van.

Szergiusz orosz nagyherceget megölték.

A bosszu nem alszik. Mult pénteken Moszkvában bombamerénylet után kivégezték Szergiusz nagyherceget, a cári család egyik legbefolyásosabb tagját, az oroszországi szabadságtörekvések ádáz ellenségét, aki aminap is azért mondta le moszkvai fő-kormányzói állásáról, hogy ezzel tiltakozék a cár reformutáza, az engedmények e legkevesebbje ellen is Szergiusz nagyherceg meggyilkolása volt a forradalom első válasza a j n. 22-iki véres vasárnapra s ugy lehet, hogy ez a véres m rénylet a jeladás a forradalom újabb kitörésére.

A nagyhercegek része volt a legutóbbi moszkvai vérengzésekben is s kiirtásával megszűnt az orosz nép fölzsabadulási törekvéseinek egyik akadályá s a többi bizonyára meg fog rémülni, de még mindig kérdés, hogy e véres áldozat megakasztja-e az orosz nép gonosz szellemeit gyilkos munkájuk, az orosz rémuralom folytatásában.

Pedig szörnyüségesebb intelem lehetne ez Oroszország mai urainak, akik ha még ebből sem vonják le a kellő következtetéseket, könnyen Szergiusz sorsára juthatnak. Mert végre is a jogos népakaratnak győznie kell, bármily áron, bármily akadályokon keresztül s ahol a békés munkástömegek ezreit lövetheti le minden ok nélkül egy örült zsarnok, ott a milliók védekezésének minden módja érthető és jogosult.

A merénylet.

Moszkvában mult pénteken, amidőn Szergiusz nagyherceg a történelmi muzeumból a Kreml felé hajtattott, kocsijára az igazságügyi palotánál egy kocsiban két személy várakozott. Amidőn a nagyherceg elhajtattott az igazságügyi palota előtt, követék kocsiját. Egy bombát dobtak a kocsi alá. Erős robbanás történt. A kocsi szétzúzódott és a nagyherceg szörnyet halt. A tetteseket letartóztatták.

== Megbízható tisztaságu és csiraképes ==

gazdasági, konyhakerti és virágmagvak

beszerezhetők a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest,

V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

➡ Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. ➡

Egyikük súlyosan megsebesült. Több diákot is letartóztattak.

A merénylő egy 30—35 éves szőke haju, kékszemű fiatalember. Mikor letartóztatták, ezt kiáltotta: „A szabadságért tettem!” Nevét nem mondta meg és a rendőrség sem tudta kilétét megállapítani.

A tizenharmadik.

Szergiusz nagyherceg meggyilkolása a tizenharmadik merénylet, amelyet II. Miklós cár uralkodása alatt elkövettek. Szergiusz a tizenharmadik a listában, de csak a hatodik a terroristák boszújának halottjai között. A forradalom tehát elég biztos kezű, mert merényleteinek közel a fele halálosan végződött. Itt közöljük a vörös listát, azoknak a névsorát, akik ellen II. Miklós cár alatt merényletet követtek el.

1901. március 22-én. Sikertelen merénylet Pobjedonoszev ellen.

1901. március 30-án. Karpovics diák meggyilkolja Bogoljepov közoktatási minisztert.

1902. április 15-én. Balmasev meggyilkolja Szipjagin belügyminisztert.

1902. május 19-én. Wahl tábornok, Volhinia kormányzója, az orosz rendőrség volt parancsnoka, merénylő kezétől súlyosan megsebesül.

1902. augusztus 11-én Kacsura, egy parasztember sikertelen merényletet kísérel meg Obolenszkij herceg, Karkov kormányzója ellen.

1903. október 27-én Galicin herceget, a Kaukázus kormányzóját három ismeretlen ember megtámadja és súlyosan megsebesíti.

1903. november 3-án Metlenkó rendőrminisztert Belasitokban revolverlövessel megsebesítették.

1904. január 2-án két helzingforszi diák merényletet kísérelt meg Engeln kapitány, Nikolaj város rendőrfőnöke ellen.

1904. január 22-én merénylet báró Kroff, Esztland kormányzója ellen.

1904. június 16-án Schaumann Jenő meggyilkolja Bobrikovot. Finnország kormányzóját.

1904. július 17-én meggyilkolják Andrevet, a kaukázusbeli Jelizavetpol alkormányzóját.

1904. július 28-án Szasszanov György meggyilkolja Plehve belügyminisztert.

1905. február 17-én Szergiusz nagyherceg halála.

Az olasz vasutasok sztrájkja.

Rómából jelentik, hogy az olasz kormánynak sikerült a sztrájkra készülő vasuti alkalmazottakat megnyugtatni s így egyelőre nem kell tartani az olasz vasuti sztrájk kitörésétől. Giolitti olasz miniszterelnök magához hívatta a vasutasok bizottságát és a következő nyilatkozatot tette előttük:

— A kormány július elsejétől kezdve csökkenteni fogja a vasutasok adóterhét s a vasuti alkalmazottak özvegyeinek nyugdíjat fog adni; később nagyobb előléptetés fog történni s a vasutasok árvái is kapnak majd kegydíjat. A kormány a vasutasok és a vasuti igazgatóságok között felmerülő vitás kérdések elbírálására választott bíróságot fog szervezni, amelyben a vasuti munkások is képviselve

lesznek. Azonkívül állandó bizottság fog alakulni a munkaszerződések átvizsgálása végett. Mindezekről a kormány legközelebb törvényjavaslatot terjeszt a kamara elé. A vasutasok bizottságamagnyugvásal vette tudomásul a miniszterelnök nyilatkozatát, de kijelentette, hogy egyelőre, a megígért törvényjavaslat benyújtásáig permanenciában marad s ha a törvényjavaslatban benne lesz a sztrájktilalom, a vasutasok azonnal kimondják a sztrájkot.

Az angol országgyűlés megnyitása.

A napokban nyitotta meg Edvárd angol király a szokott fényes ünnepekkel a törvényhozás új ülészeit. Mert hát Angolországban országos fontossággal bír ez a megnyitás a király kötelességének ismeri ez alkalommal személyesen teljesíteni a megnyitást. Most is külön vonaton berándult Windsoról Londonba, hol az utcák már kora reggel pompásan fel voltak lobogózza s ezer meg ezer ember szállotta meg az utcákat, merre a királyi diszmenetnek el kellett vonulni. Amint a vasuti pályabázban az ott váró nyolefogatu hintóba szállt a királyi pár. menydörgésszerű robaj rázta fel a kíváncsi tömeget. Majd feltuntak a gyönyörű testőrezred csillogó sisakjai és páncélingei. Ezek mögött az udvari méltóságok hatfogatu kocsi s a királyi pár hintója haladt. A király tábornagi egyenruhát viselt, a királyné fején gyémántos korona, vállán hermelin köpeny pompázott. Így vonultak a tömeg lelkes éljenzése közt a parlament elé, hol bemenvé, a király a trónról felolvasta a megnyitó trónbeszédét.

A japánok a megmondhatóit.

Muszka: Miként van az, hogy az orosz katona nehéz és a japán könnyű, mégis mindig az oroszok futnak?
Kínai: Annak a japánok a megmondhatóit.

A szárított sertéstrágya

a legkitünőbb és legolesőbb trágyanem.

Állami szőlészeti és gazdasági tanintézeti kísérleti telepeken rendkívül előnyösnek bizonyult. Számtalan nagypirtokon fényes eredménnyel bevezetve. Árajánlással, felvilágosítással, elismerő nyilatkozatokkal készséggel szolgál.

Budapest-Kőbányai trágyaszárító-gyár, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 21. szám.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A szövetkezetek hazánkban.

A kereskedelemügyi miniszterium kiadta a magyar szent korona országában levő szövetkezetek jegyzékét. Az összeállításnál az 1904. évi július 1-én mutatkozott állapot vétetett alapul. Azon szövetkezetek, amelyeknek alakulása, illetve megszűnése jogerős bírósági végzések alapján a jelzett határidőn belül hivatalosan ki nem hirdettetett, nem szerepel az összeállításban. A szövetkezetek összes száma a magyar szent korona országainak területén 1904. júl. 1-én 4981 volt. Ebből a szorosán vett Magyarországra 4300, Horvát-Szlavonországra pedig 681 szövetkezet esik. Legtöbb szövetkezet működik Bács-bodrogban (251) és Torontál vármegyében 218. Budapestben magában 222 szövetkezet van.

Terület szerint a szövetkezetek a következő elosztással bírnak. A Duna balpartján 510, a jobbpartján 951, a Duna- és Tisza közén 853, a Tisza jobbpartján 393, a balpartján 415, a Tisza-Maros-szögén 624, a Királyhágón túl 550 és Fiume város és kerületén 4 szövetkezet található.

A szövetkezetek között túlnyomó számmal vannak hitelszövetkezetek. A számuk 3088. Fogyasztó- és értékesítőszövetkezet van összesen 939. Tejszövetkezet pedig 393 működik az országban. A szövetkezetek közül nagyon sok, körülbelül a fele, a három legnagyobb szövetkezeti kötelékbe tartozik. A Hangya kötelékébe 416, a Keresztény szövetkezetek központjához 221, az Országos Központi hitelszövetkezethez pedig nem kevesebb, mint 1443 szövetkezet csoportosul.

A szövetkezetek tényleges működésére vett világot, hogy a cég bíróságilag jogerősen bejegyzett, időközben nem törölt, tehát létezőnek tekintendő 4300 magyarországi szövetkezet közül rendszeresen csak 3872 működik, míg 428 szövetkezet különböző okok miatt gátolva van a tevékenységben.

Ezideig, a mint megállapítható, Magyarországon összesen 5151 szövetkezetet alakítottak meg. Megszűnt belőlük 851, a mi az egészek a 16,52 százalékát teszi.

A szövetkezetek élettartama elég kedvezőnek mondható. Hitelszövetkezet alakult összesen 3315; ebből megszűnt 638, ami 19,24 százaléka az alakulásoknak. Fogyasztási szövetkezet létrejött 629, megszűnt 84. (13,35%). Legkedvezőbb a Hangya kötelékében alakult fogyasztó- és értékesítőszövetkezetek élettartama, 359 ilyen alakulással szemben csupán az első 5 évben fordul elő 2 megszűnés, ami

0,55 százalékot tett ki. A tejszövetkezetek eredményes működésére vall, hogy az alakulással szemben a megszűnés csak 3,88%-ot tüntet fel. —ő.

Szövetkezeti jutalomdíjak. A Magyar Gazdaszövetség most teszi közzé a pályázatot, amelynek értelmében felhívja a szövetkezetek, gazdakörök figyelmét, hogy ajánljanak kitüntetésre olyan egyéneket, akik a helyes irányu tömörítés ügyét szolgálva, arra érdemesek. Öt jutalomdíj, egyenkint 100—100 korona kerül kiosztásra, melyet a nemes célra *Károlyi Sándor* gróf, a magyar szövetkezetek atyja ajánlott föl. Az érdem elbírálását a Magyar Gazdaszövetség, (Budapest, Baross-utca 10. sz.) teljesíti. Hozzá intézendők az ezirányban irt kérvények is. Olvasóink figyelmét felhívjuk, hogy vegyenek részt a nemes küzdelemben.

A budapesti szövetkezeti kongresszus dicsérete. A szövetkezetek nemzetközi szövetsége londoni központjának erre vonatkozó jelentése most küldetett szét. A jelentés teljes és érdekes vázlata annak a budapesti kongresszusnak, amely sok tekintetben a legeredményesebb volt mindazok között, melyet a Nemzetközi Szövetkezeti Szövetség ezideig rendezett. Atolvasása kell, hogy új ösztönzés legyen még nagyobb erőfeszítésekre, a nemzetközi szövetkezeti érdekek előmozdítására... Különös érdeket ad a jelentésnek az, ami egyébiránt a magyar szövetkezők eszméje volt, hogy bővebben foglalkozzék a keleti országok törekvéseivel. Az idevonatkozó jelentések megbecsülhetetlenül értékesek annak, aki a dolgot nemzetközi szempontból tanulmányozza. A szövetkezeti mag mindenféle gyökeret ver és pedig oly mértékben, amint joggal előbb alig lehetett várni. A jelentés nevelő értéke rendkívüli s feltárja azokat a szinte végtelen mezőket, amelyen ez a szövetkezés világszerte fejlődhetik. A Gazdaszövetség, élén *Károlyi Sándor* gróffal, elérte célját, mely abtan állt, hogy lökést adjon a szövetkezeti ügynek keleten és ennek forrásává Budapestet tegye. A Gazdaszövetség a munkának érdekesebb részeit lefogja magyarra fordíttatni.

A csehok szövetkezetei. A szövetkezés a világ minden részében termi a hasznos gyümölcsöket. A csehországi német mezőgazdasági szövetkezetek központjához elmúlt év végén tartozott összesen 611 szövetkezet. Ezek között van 512 hitelszövetkezet, 33 állattenyésztő, 18 tejszövetkezet, 10 kendertermelő, 8 gabonaiaktár, 2 sertéshizlaló-szövetkezet, 1 gyümölcs-termesztő, 1 szövetkezeti malom, 1 szövetkezeti nyomda stb. Látjuk, hogy a tömörülés mennyi mindenféle okos válalkozásra bírja a kisembereket, a kik egyenként bizony gyengék, összeállva pedig sok nagy és szép dolgok kivitevére képesek. Az összetartás ápolása hazánkban kétszeresen szükséges és minden szövetkezőnek és jó hazafinak ez irányban hatni egyik legelső kötelessége.

Élelmi szerek értékesítését
ezközlik az előírt %
mellett. Fevilágosítást és
csomagolási utasítást ingyen
nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad:
Husneműket, füstölt
húst, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb.

* MI UJSÁG? *

Az első mise Zrinyi Ilonáért. Idegen földön elhalt és idegen rög alatt nyugvó és dicsőült nagy-asszonyunkért, Zrinyi Ilonáért, mult héten tartották hazánkban az első misét. A kegyeletes aktus kezdő lépéseit a székesfővárosi Zrinyi Ilona-kör tette meg, amely céljául tüzte a magyar honleányok hazafias szellemben való tömörítését. A misét délelőtt 10 órakor Novák István plébános mondotta fényes segédlettel az erzsébetvárosi plébániatemplomban, amelynek padosait nagy hölgyközönség töltötte meg.

Teleki Sándor gróf ezüstlakodalma. Szép ünnepélynek volt színhelye a napokban a koltói kastély, Bem apó vitéz ezredesének néhai *Teleki Sándor* grófnak ősi kuriája. *Teleki Sándor* gróf és neje, szül. *Graeff Sarolta* a mult héten ünnepelték meg fényes ünnepségek között házasságuknak 25-ik évfordulóját. Az ünnepség hálaadó istentisztelettel kezdődött, melyet *Veszprémi Sándor* plébános tartott fényes segédlettel. Utána a grófi pár a küldöttséget fogadta. Délben a kastélyban családi ebéd volt. A jubilánsokat az ország minden részéből számosan üdvözölték.

Vilmos császár amerikai doktor. A pennsylvaniai egyetem e hó 22-én, Washington születésének napján *Vilmos* német császárt a jogi kar disz doktorává fogja választani. Minthogy *Vilmos* császár kijelentette, hogy a kitüntést elfogadja, a választásnak immár semmi sem áll az útjában. A német császár az első európai uralkodó, akit amerikai egyetem disz doktorává választott. A doktori diplomát a császár nevében *Steinburg* báró nagykövet fogja átvenni. Ugyancsak február 22-én a pennsylvaniai egyetem *Roosevelt* elnököt is tiszteleti doktorává választja.

Vakolat hullás a főrendiházban. Könnyen végzetessé válhatott volna az a vakolathullás, mely minap délben a főrendiház üléstermében történt, nem valami előnyös színben tüntetve fel az új parlament disztetésének tartósságát s egy cseppet sem biztosítva a benne járók testi épségét. Ahogy ugyanis gróf Csáky Albin, a főrendiház elnöke a delelőtt folyamán az ülésteremben megjelent, báró Nyáry háznagy és Szerencs János főrendiházi titkár jelentették neki, hogy a terem-márványoszlopzata az elmúlt éjszaka három helyen leszakadt. Az egyik oldalon egy nagy márványkarika vált le az oszlopról s éppen Mikó Bálint helyére

zuhant. Össze is törte a padot s ha a baleset éppen az ülés tolyamán történik, bizonyosan szerencsétlenséget okoz. Az elnöki emelvénytől balra levő második emeleti fülkéből vált le a másik kődarab. Estében két részre vált s az elnöki sorompót surolta.

Ernszt Lajos adományai. Ernszt Lajos, a kiváló műgyűjtő és a Nemzeti Szalon igazgatója, ujabban ismét nagyszerű adományokkal gyarapította egyes kulturális intézeteinket. Az Országos Képtárnak 1300 régi magyar metszetet, arcképet és rajtot, a Magyar Nemzeti Múzeumnak 1200 régi magyar művészettörténeti vonatkozású levelet, a budapesti tudományegyetem műtörténeti muzeumának 350 képet, a Magyar Tudományos Akadémiának 50 Széchenyi-képet és szobrot s a Petőfi-társaságnak 35 Petőfire vonatkozó képet és ereklyét adományozott.

Kugler halála. Mult héten meghalt *Kugler Henrik* a hírneves cukrász, a ki az ő „Kugler” süteményeivel világhírű nevet szerzett. A Sopronban született egyszerű kis cukrászból európaszerte ismert, dús-gazdag ember lett, aki becsületet szerzett a magyar iparnak. Sopronban tanulta a cukrászságot, az apja üzletében és amikor már ismerte a mesterséget, tovább tanult a külföldön. Járt Bécsben, hosszabb ideig volt Párisban és visszatérvén, 1859-ben Budapesten üzletet nyitott a József-téren, ahol csakhamar ismertté tette a nevét. 1872-ben átköltözött a Gizella-térre, ahol nagyobb, elegánsabb üzletet rendezett be. 1873-tan a Gizella-téri üzletet meglátogatta néhai Erzsébet királyné is. 1884-ten eladta üzletét Gerbeaudnak és nyugalomba vonult. Kitüntetés is érte: udvari cukrász lett és a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa. Szép kort, hetvenöt évet élt s halálát nagyszámu rokonság gyászolja.

Megölte a villanyáram. Belgrádban a vilanyos művek igazgatója a Belgiumba való *Marge*, minap megtekintette a gyártelepet, miközben oly közel ért a villanyáramhoz, hogy halálos ütést kapott s délután sebesülésébe belehalt.

Rablótámadás. Ki tudja hányszor fordultak már elő oly rablótámadások a főváros külterkein szombati napon, amikor a külterki gyárak munkásai részére viszik ki a heti fizetéseket. Szinte lehetetlen, de egy-egy tisztviselő cipeli kifelé gyalog a nagy pénzes táskát s mintegy célpontul szolgál a gazembereknek. Szombaton dé tájban *Szűszner Géza* a Fairbanks mérleggyár tisztviselője vitt a Váci-ut 95. szám alatt levő gyári irodából a 174. számú ipartelepre 2400 koronát. Egyszerre csak két ember termelt mellette, leteperte s elrabolta tőle pénzes táskáját. Szűszner azonban felkerekedett, utánuk rohant nagy kiáltozással. A két rabló erre elhajtotta a táskát s tovább futottak. Szentmihályon fogták el őket. *Gróf Sebestyén* 16 éves cipész az egyik, *Gilling Ferenc* rovvott multu cserepes a másik.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

= „Eredeti Kalmár-rosták” és terménytisztító gépek. =

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — **Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.** — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürgőnyczím: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VASÁRHELYEN.

Veszedelemes robbanás. Belgrádban a „Casino“ szállodában egy szénsavtartály robbant fel, melyet egy alkalmazott vigyázatlanul a tűz fölé állított. A heves robbanás következtében a szálloda udvarában az összes ablakok betörték és a falak megrongálódtak. Emberben nem esett kár.

Lenyúzták a feje bőrét. A párisi csavargók, akik százsámra kóborolnak Páris utcáin és külvárosaiban, már nagyon sok gondot okoztak a rendőrségnek, de ez jóformán tehetetlen velük szemben. A minap is vérlázító, embertelen merényletet követte el egy szegény kocsis ellen. A késő éjjeli órákban két utas szállott Mounier Pál kocsijába és midőn a kocsis az utasokkal a külvárosban megjelölt helyre ért, ezek kiugrottak a kocsiból és fizetés nélkül elszaladtak. A kocsis gyorsan utánuk rohant és az egyiket sikerült elfognia. A csavargó erre hatalmasat kiáltott és csakhamar egy egész banda jelent meg a szorongatott csavargó segítségére. A szegény kocsist erre megkötözték, száját betömtek és egy borotvaéles késsel lefejtették a szerencsétlen ember fejbőrét. Vérbe fagyva, eszméletlen állapotban találták meg a hajnali órákban a szerencsétlent. A tettesek egyikét még ugyanaz nap este sikerült elfogni.

A „fekete kéz“ rémtette. Newyorkból jelentik, hogy az idegenek negyedében levő Grove-utcai négyemeletes iskola épülete minap közvetlenül azután, hogy 1800 iskolás gyermek elhagyta a helyiségeit, kigyuladt és porig égett. Bizonyos dolog, hogy az épületet, a „fekete kéz“-szövetség emberei gyújtották föl. Ez a veszedelmes banda már régen fenyegetődzött, hogy fölgyújtja az iskola épületét, ha azok az olasz szülők, akiknek gyermekei oda járnak, nem fizetnek a szövetségnek váltásdíjat. Most végre be is váltotta fenyegetését a titkos szövetség és Coker newyorki tűzoltó főparancsnok kijelentette, hogy ha a tűz csak egy negyedórával tör ki hamarabb, az épület helyiségeinek rossz elhelyezése miatt beláthatatlan nagyságú katasztrófa történt volna. Az iskola néhány növendéke és tanítója, akik az előadás után is az épületben maradtak, csak úgy menekülhettek, hogy az ablakokon át az utcán fölhalmozott hótömegekre ugrottak ki.

Lövöldöző cempészek. Különös jelenet játszódott tegnapelőtt éjjel a Kolozsvár felé menő vonaton. Csucsá állomáson két utas szállott be véletlenül ugyanabba a harmadosztályú kocsiba, ahol Szabó József és Kéry János pénzügyőrök ültek. Az utasok egy zsák szövetbe burkolt csomagot vittek magukkal s rövid idő múlva, ahogy elhelyezkedtek, kényelmetlennek találták a helyzetet s gyűlöletet keltettek a pénzügyőrökben. Szabó

József erre igazolásra szólította az utasokat s a csomagokat kérte. A vonat még állott s a két utas a kocsiból kiugorva, az állomás melletti erdő fele vették az utjokat s az üldözésükre induló pénzügyőrökre többször revolverből visszalőttek. Az éjszakában a lövöldöző cempészek nyomtalanul eltűntek.

Gorkij, az orosz író. Pétervárról jelentik, hogy minap az a hír keringett Gorkij Maximról, hogy a Péter Pál-erődben felakasztották. Ez a híresztelés teljesen alaptalan. Gorkijt még most is a politikai rabok kazamatáiban őrzik. Feleségének, a fiának és barátjának Piatnizsinek megengedték, hogy helenként két órán át meglátogathassák. — Gorkij ellen az egyetlen vád, hogy állítólag tagja volt annak az ideiglenes kormánynak, amely január 22-én kezdte volna meg működését, ha sikerült volna a császárságot azon a napon megdönteni. Ebben a kormányban Gorkij a közoktatásügyi tárcát vette volna át és ebben a minőségében proklamációkat dolgozott ki a diákokhoz. A vád oly lényegtelen, a lefoglalt okmányok oly kevéssé kompromittálók, hogy Gorkij szabadonbocsátása csak néhány nap kérdése lehet már csak azért is, mert a fővadás sem vehető komolyan.

A „bezsebelés“ nem becsületsértés. Réh Béla fővárosi, orvos Erdélyi Adolf házában lakott. A háziúr és lakó azonban egyre civódtak, végre is Erdélyi felmondta a lakást. Réh erre a következő levelet küldte a háziurnak:

„Örömmel távozom a házból, mert nem kellemes dolog egy olyan háziúrral egy földel alatt lakni, aki egyebet sem tud, csak a házbért bezsebelni.“

A „bezsebelés“ szó nagyon bántotta a háziurat, mert becsületsértési pört indított R h ellen. A panaszt tárgyalta Nagel aljárásbíró s Réh-Bélat fölmentette a becsületsértés vádjától, mert „bezsebelni“ — nem becsületsértés.

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részv.-Társ.

Budapest, Muzeum-körút 19.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolítja le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokív.

VÁLTO-

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdaszöveteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcsepplő-készleteket,
Tolókerek-rendszerű vetőgépeket,
Egyetemes acél-ékeket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészyári berendezéseket,
Szecskavágók,
Répavágók, Morzsolók, Darálók.
Arjegyek, költségvetés,
szakszerű felvilágosítás
ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak lokomobil eséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám,

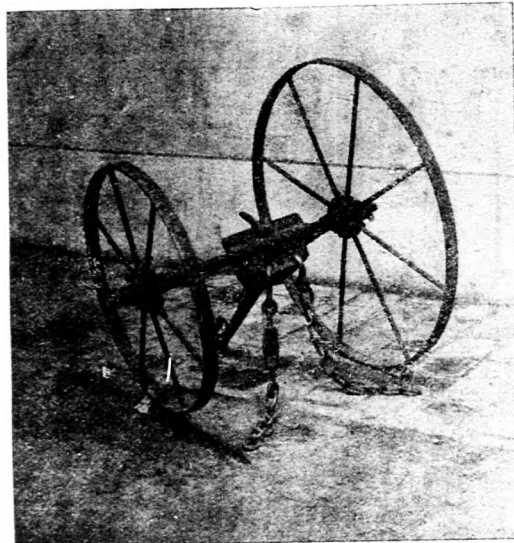
ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcsepplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait,

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, továbbá: „AGRÁR-DRILL“ tolókerekű sorvetőgépeit, acélöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A Jurenák-féle eke.

A múlt ősszel Csikszeredán megtartott gazdasági eszköz- és gépbe utatáson feltűnt egy magyar találmányu eke, mely saját szerű, az eddigiektől sokban eltérő szerkezete, egyszerű eketalyigája, csuklós gerendelye, hátulról munkaközben is állítható emeltyűs mélységszabályozó készüléke, a gerendelyre erősített kettős csoroszlyája és a próbaszántásnál tapasztalt jó munkája és biztos járásával a zsüri és a jelen volt gazdaközönség általános érdeklődését keltette föl. Ez eke föltalálója Jurenák Miklós magyar földbirtokos, aki hosszú esztendőket tapasztalatai nyomán apránként tökéletesítette találmányát. Mivel pedig a

A Jurenák-féle taliga.

gépbe mutató zsürije a végzett próbaszántásból nem alkothatott végleges véleményt e sok tekintetben egész új szerkezetű eke valódi hasznavehetőségéről, az OMGE. igazgatósága Metternich hercegnő biabajnai és Kohnér Adolf ur szászbereni uradalmait kérte föl az eke kipróbálására, amire a felkért késséggel vállalkoztak is. A biabajnai uradalomban közbejött akadályok miatt nem végezhetek huzamosabb időn tartó kísérletet, a szászbereni uradalom pedig kedvező értesítést küldött a kipróbálás eredményeiről, amelyet rövid kivonatban az alábbiakban közlünk:

A Jurenák-féle eke bármily széles fogás mellett tisztosabban jár, mint akár a Sack akár a Suttleworth, akár a Bacher Melichár-féle eke. Szarvát nem kell tartani. A verdecsoroszlya kitűnően működik egész a taposott földben is, de fagyos földnél leveendő. A kormány kitűnően fordít és az eke tiszta barázdát hasít. Menésközben a mélység az emeltyűvel igen jól és könnyen szabályozható és ezen előnye különösen székfoltos földben érvényesül. Nehéz fekete, szurkos talajban a Jurenák-féle eke kevesebb vonóerőt igényel, mint a Sack-féle eke.

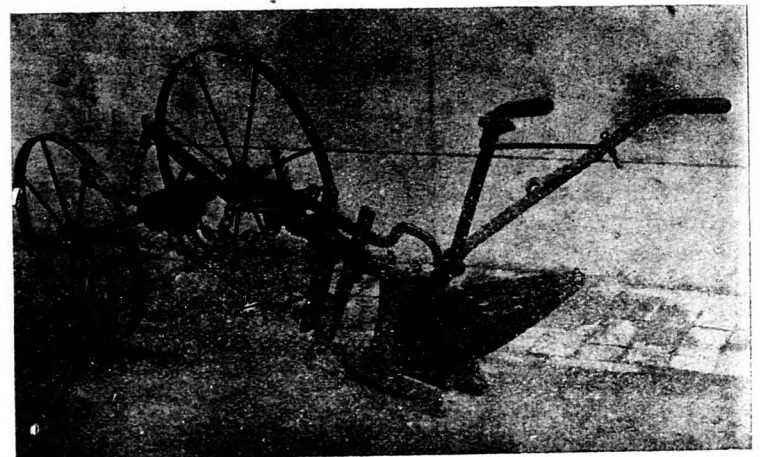
Hátránya, hogy a tengelyen elhelyezett öntvény hordja az egész ekét és ha ez elpusztul, a kovács nem állíthatja helyre. Továbbá, hogy a nagy kerék túlságosan nagy, ehhez képest gyenge és így könnyen törik. A tengely egy darabból áll, ami hátránya a

Sack-féle ekével. A szántóvas könnyen fel- és lerakható. Egészben véve mégis ez eke megérdemli, hogy minden gazdaság próbát tegyen vele, mert hibái elenyészők előnyeivel szemben.

Ez a szászbereni uradalom kiváló képzettségű föltisztjének Blantz Jenőnek véleménye a Jurenák-féle ekéről. Az eke leírása röviden a következő:

A taliga, mint képünkön látható, egytengelyű, föltűnően magas kerekkel. A tengely közepére van erősítve egy öntöttvashüvely, mely ekepárna, vonórud-tartó, szélesség részben mélységszabályozó és tengelyrögzítő készülék is egyszerre. Ha tehát ez a hüvely elpusztul, az eke munkaképessége megszűnik és éppen azért mindig kell tartalék hüvelyt tartani készletben, amely a tengelyre néhány perc alatt felhuzható. E hüvely különben a legerősebb öntött acélból készül és így nem egykönnyen törik.

A taligakerekeket kampósfojú kerékszög tartja a tengelyen. Ha a szög kampóját kifelé fordítjuk, úgy a kerék szabadon forog a tengely körül. Ha

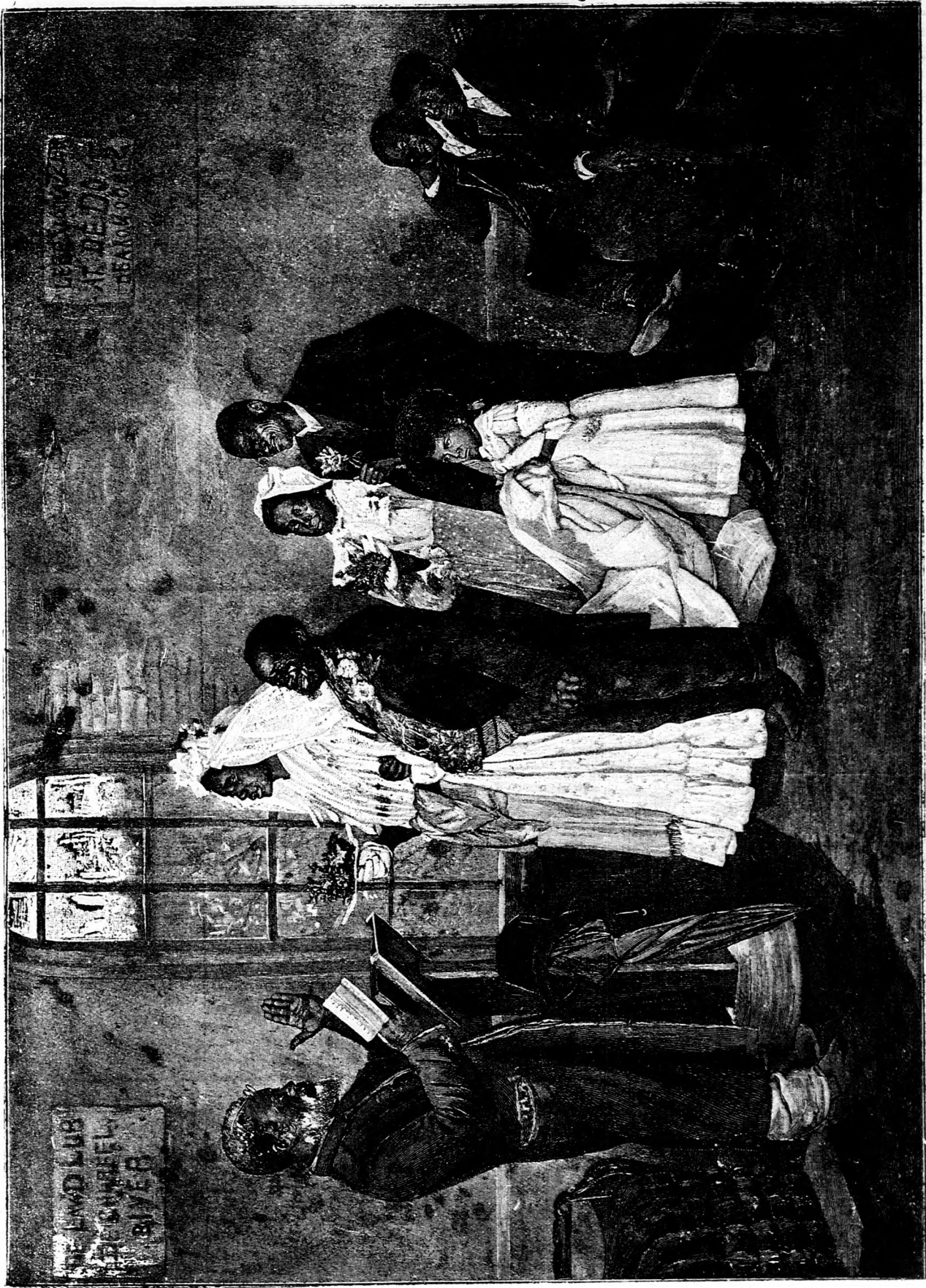

A Jurenák-féle eke és taliga.

pedig befelé fordítjuk, úgy a kampó benyulik a kerékagy egyik kivágásába, megkötö a kereket, úgy hogy a kerék már csak a tengelylyel együtt foroghat. Viszont a középső vashüvelynek — egyszerűség okáért mondjuk ekepárnak — két végén egy-egy állítható gyűrű van s egy csavar erősíti az ekepárnát a tengelyhez, amiddőn természetesen a tengely nem foroghat. Ha azonban a csavart meglazítjuk és az állítható gyűrűvel kötjük meg az ekepárnát, akkor a tengely szabadon foroghat. Ha most már a tengely-zöggel a kerekeket egyidejűleg megkötjük, a kerék a tengelylyel együtt forog, vagyis ugyanazt a munkát végzi, mint a Boni-féle eketalyiga, ami által a kerékagy és tengely nagobbmértvű kopása meggátoltatik.

Az ekepárna felső részén van egy 5 lyukú vaslemez és e lyukak egyikébe erősíthető a villaalakú gerendely párna. Ebbe fekszik a gerendely és e gerendely-párnának bizonyos játéka van, egy kevésbé jobbra-balra billenhet, úgy, hogy ha az ökör rendetlenül huz is, az eketést nem egy könnyen esellen ki a barázdából, gerendely-párna mindig vízszintes fekvésben marad és így fölöslegessé válik a Sack-rendszerű kettős tengely.

Az ekepárna alsó részéből annak egész szélességében ugyancsak egy vaslemez nyulik ki; ennek két végén lévő lyukba van erősítve egy-egy csuklós

Esküvő a feketék között.

csavarral ellátott lánccal, amelyek a Sack-ekéhez hasonló kereszt gerendely horgaiba kapcsolandók. A csuklós csavarral itt állítólag sokkal biztosabban szabályozhatjuk a szántásszélességet, mint a Sack-féle ekénél.

Végül még fölemlítjük, hogy ha nagyon hantos földet szántunk, úgy hogy a kiskerek ugrálása zavarja az eketést munkáját, akkor a tengelyszeggel megkötjük a kis kereket, egy szántálszerű, éles, hegyesvégű vas-sínt erősítünk alája, amelyen a talyiga egész simán csuszik tovább.

Igy szabályozható a valóságban rendkívül egyszerű eketalyiga munkája. Ami a gerendelyt illeti, ennek szerkezete már a teljesen felszerelt eke rajzából is könnyen megérthető. A két tagból álló csuklós gerendely külső kampós része az ekepárnán nyugszik és kampójánál fogva egy lánccal van a húzó horogrudhoz erősítve. A csuklóhoz egy emeltyű van erősítve, amelynek fogója az ekeszarvak közé nyulik.

Az emeltyű föl- és alányomható és a gerendelyhez erősített vasléc fogaiba kapcsolható. Ha az emeltyűt l-jebb nyomjuk, az eke mélyebben, ha f-jebb kapcsoljuk, sekélyebben szánt, míg ha teljesen föle esztjük, az eke kiemelkedik a földből, tehát szántás közben a szántás mélyébe tetszés szerint szabályozható. Ha pedig egyenletes talajban szántunk, az emeltyű a bálított mélységben akként megerősíthető, hogy a bires azt megállás nélkül ne változtathassa.

Végül jön a kettőscsoroszlya, amelyeknek a gerendelytől távolsága, tehát a fogás szélessége, vaslemezek — ékek — berakásával szabályozható. A feltaláló erre felelteti a fősúlyt, mert a kettőscsoroszlya apróbbra porhanyit és a legeményebb föld meg szántását is lehetségessé teszi. Persze, ha a föld nagyon gazos, vagy szalmás trágyával kitrágyázott, akkor a belső csoroszlyát le kell venni.

A Jurenák-féle eke 6—10-es számú nagyságban készül és megrendelhető Jurenák Miklósnál Budapest, IX., Márton-utca 37. szám, aki kívánatra árjegyzéket küld. Különösen ajánlható az oly kisgazdának, akinek székfoltos földje van és aki maga szánt, vagy személyesen felügyel a szántásra, mert a Jurenák féle eke az ilyen talajon is egyenletes mélységben szánt, jól porhanyit és aránylag könnyebben jár, mint a Sack-eke.

Hogyan csináljunk homokon jó baltacimes legelőt?

A baltacim a melegebb, lazább meszes talajt kedveli ugyan, mindazáltal mészszegény homokon is lehet jó baltacimest készíteni, mert a baltacim mélyre lehatoló gyökerei elegendő meszet találnak, még oly homoktalajban is, amelynek feltalajában alig van mész. Legcélszerűbb az ily homokföldbe a baltacimet jól megmunkált kapás után zab közé vetni, előbb vetve a zabot és utána keresztbe sorvetővel a baltacimet 2—3 cm. mélyen. A baltacim maggal nem szabad spórolni, hanem jó sűrűen 100—110 klgramot kell belőle vetni kat. holdankint, mert sok mag nem kel ki. Mosonmegyében a malmokban hámozott baltacim magot vetik jó sikerrel, amely hamarabb és biztosabban csirázik. A zabot zölden kell levágni és felétetni, hogy a sűrű védőnövény mielőbb lekerüljön róla. A vetés évében, tehát őszkor, valamint a rákövetkező esztendőben is a baltacimet csak kaszálatni szabad, legeltetni nem, hogy jobban megerősödjék. Ettől kezdve bátran legeltethető és tavaszunkint jó erősen me fogasolva 6—7 évig is eltar. Egyébként

pedig a baltacim jól kibírja a szárazságot és fejlődhetnek, valamint a növendékállatok részére a legkiválóbb legelő.

Korai burgonyaféleségek sohasem adnak olyan termést, mint a közepes, vagy későn érő féleségek s a korai burgonyáért fizetett magasabb árban ritka esetben fizetik meg azon terméskülönbséget, ami a korai vagy közepesen érő burgonyák között van. Ez természetesen a nagyobb arányu, vagyis szántóföldi termesztésre vonatkozik, mert kerti ágyakban, ahol lehetséges az öntözés is, vagy ahol a nagyobb korai burgonya után még egyéb növényeket is termesztünk, a számítás egészen másként áll. Étkezési célokra szántóföldön csak sárga husu fajták termesztése ajánlható, mert úgy a budapesti és bécsi piacon ezek a legkeresettebbek s ezeket fizetik legjobban. Erre a célra nagyon ajánlható a Pannonia, a sárga kifli burgonya, amelyet különösen Bécsben igen magas áron fizetnek. Igaz, hogy korán érő és keveset termő, de a bajon megfelelő műtrágyák alkalmazásával lehet segíteni, mert ára oly magas, hogy a műtrágyák alkalmazását is bőségesen meghálálja.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépjármű-
vezérnöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekéfej.

Pánczélaczél-kormánylemezek.

Magasított aczél-ekéfej.

Porvédő kerek.

Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmányok fel-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetük.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnycím: „AGRARIA“ Budapest.

Mulattató.

A kisértet.

— Elbeszélés. —

Irtá: Szini Péter.

I.

Bürgözdön, — hol esett jelen történetem
S a hová a szives olvasót vezetem: —
Sok ostoba szokás divik még ma nap is,
Bár harcol ellene tanító is, pap is.

Nem tudnak haladni előre a korrall:
Egyik, másik ellen sok gyanus hirt forral.
Óregasszonyaik a boszorkány néven
Ismeretesek a nagy környéken régen.

A szomszéd faluban mindenki jól tudja,
Hogy Bürgözdön furán áll a szekér rudja.
Sőt az egész megye, — terhükre ne essék, —
Elismerte róla, hogy korhely, rossz helység.

Nines is annak kedve komolyabb munkához,
Elrontja a másik, mit egyik határoz.
Egymásnak mindegyik konok ellensége;
Mint lesz, én teremtöm, e helységnek vége?!

Hasztalan a papnak jóra intő szava,
A rossz utra tévedt nép azt meg nem hallja.
Megy, miként a vak légy, tovább a rossz uton.
Mi lesz ennek vége? én bizony nem tudom!

A helység koresmája vasárnapra kelve,
Pálinkát fogyasztó korhely néppel telve.
Folyik a dáridó; kedélyes mulatság:
Az árendás zsidó veszi legőbb hasznát.

Mert a magyar ember, ha aztán ugy esik,
Hogy mulatnia kell, elveszti az eszét.
Nem tudja: mi a jó; nem ismer eleget:
Könnyen kiadja, mit nehezen keresett.

Aztán meg nem volna oly nagy hiba benne,
Ha a mulatozás csak ivásból lenne,
De ha egyszer nyelvük nehéz módon forog,
Emlegetik mindjárt a kést, meg a botot.

Mint vészes zugása nehéz fergetegnek:
Fogat csikorgatva szörnyen fenekednek.
Tisztelgetik egymást ismeretlen néven:
Igy van biz ez régen; nemcsak én beszélem!

Majd jó a »hadd el, hadd« forognak a botok:
Egyik orra bukik, a másik tántorog.
Cibálják, pofozák, öklözgetik egymást,
Ezzel fejezve be az ékes áldomást.

Igy volt Bürgözdön is; még szebben ment talán!
Hány liter bor folyt el a koreasma asztalán?
Hány ment le a gégen, — viditván kelleme:
Elsorolni mindezt próféta kellene!...

Mint dühödött állat, ha eltépte fékét,
Elvadulva futkos a pusztán szerteszét,
Ugy hevül a táncba a népség forogva:
No, de elég ennyi!... Térjünk a dologra!

II.

Bürgözdön esett meg épen tavaly nyáron,
Mikor páros számot irt a kalandárjóm,
Hogy fe akasztotta magát Dekecs Bertin,
Kinek orcán himző ezer lyukat vert ki.

Jó gazda volt hajdan; ott a temlom mellett,
Sajátja volt ez a terjede mes telek,
Melynek közepében kőház volt építve:
A templommal állott egy magasban szinte.

Udvara szerszámmal bőven volt megrakva,
Még lőerejű gép is vereslett rajta.
Hát még a sok barom: igavonó, fejős?!..
Egyszóval gazda volt Dekecs, de tehetős!

Jól ment egy ideig Dekecs gazda sorsa,
Mivel keresményét megtakarította.
Bírónak is tették: tiz évig viselte
S e tiz év alatt is gazdagodott telke.

És ekkor, ki tudná: hogy és mikép esett?!
Inni kezdett Dekecs; előbb csak keveset,
Később már literek jártak le a torkán:
Megbabonázhatta valami boszorkány.

Legalább ezt tartá szegény felesége,
Mikor Dekecs arca vörösszinben ége.
Gyanakodott szörnyen egyik vén asszonyra,
Hogy az volt, ki férjét, szerrel megrontotta.

Csinált is sok mindent részeges férjével:
Itatta beléndek s égerfa gyökérrel;
De az orvosszernek bizony nem lett haszna,
Sőt még jobban ivott Dekecs Bertin gazda.

Ott ült a zsidónál reggeltől — napestig.
Hol a koresmában hál, majd az ólban fekszik.
Pusztult az ősiség; alig egy-két barom
Járkált immár végig a tágas udvaron.

S a mint látható lett Dekecs pusztulása,
Annál jobban nőtt fel a zsidó rovása.
Tavasz sem váltá fel meg a komor telet,
Mikor az Ieigé lett az ősi telek.

Aztán földjeire kerített kupecet,
Egy tágban volt száz hold. Iezignek megtetszett,
Meg is vásárolta tőle potom áron:
Vissza is kapta a sok pénzt akkor nyáron.

Mikor így mindene el lett dividálva
S még az italtól is felkoppant az álla
— Mert a zsidó többé nem adott hitelbe —
Jó Dekecs uramnak elborult a lelke.

Elborult, mint tavasz verőfényes ege,
Melyet sötét felhő hirtelen eltete.
A mi öröme volt, mint az érett körte,
Ugy meglágyult az is: a bú összetörte.

Most jött már eszére, mikor oda minden.
Azt gondolta: jó von' elköltözni innen!
Minek már az élet az olyan embernek,
Hisz a sors karjai kiméletlen vernek?!

Egy vasárnap reggel; volt vagy hat krajeárja
Megjelent Ieignél s jól bepálinkáza.
Azután elindult régi telekéhez.
Amikor meglátja: szive, lelke vérez.

»Mit tettem, Istenem? — sóhajtja el némán. —
A régi házam is mily szomorun néz rám!...«
Elhallgat s megered nehéz, forró könyve:
»Oda vagyok én már! Elvesztem örökre!

Lehet-e még várnom a kegyetlen sorstul,
Hogy sivár é etem még jóra is fordul?...
Oda van mindenem; elveszett reményem...
Miért még e földön továbbra is élnem?«

Elfásult kebelével megy az istállóba,
A bornyukötelet jászláról leoldja
És lassu léptekkel kullog le a kertbe:
Meglassítá léptét lelkének nagyterhe.

A kert hátsó szélén állott egy körtefa,
Melynek ága megvolt gyümölcsökkel rakva,
Egyik ága földre hajlott szépen körbe
Dekecs a kötelet ez ágra kötötte.

Majd a másik végét nyakára illeszté
Egy pillanat alatt gyorsan elereszté...
Azután?... azután kirepült a lelke...
S elköltözött Dekecs amaz örök helyre!

Mint terjengő láng a száraz zsupkévében,
Ugy ment el a hire a faluban epen;
A részeges Dekecs e szörnyü tettének:
Uton és utfelen csak erről beszélnek.

A mikor levágták, hideg volt már, halott;
Költögették, rázták; de hangot nem adott.
Ki vagyonát könnyen pocsekolta széjjel,
Könnyen kioltotta éltét önkezeivel.

III.

Szépen el lett Dekecs sirjába temetve:
Bucsuztatót mondott a kántor felette.
Elsoro ta hiven jeles érdemeit,
Melyeket a helységben szerzett »tiz évekig«.

Volt nagy sirás-rivás!... Könyezett mindenki,
Sok asszony elájút: ez így szokott lenni!
Bürgözd népe ebben igazi résztvevő,
Mert temetés után a nagy tór jő elő.

Dekecs Bertinek is ellakták a tórát:
Ott láthatjuk inni a falu kántorát,
Ki érzékeny hangon kíván áldást arra,
Kinek tetemeit hideg sir takarja.

Harmadnapmulva már másról folyt a beszéd,
Dekecs Berti dolgát szépen elfeledték.
Talán rája soha nem is emlékeznek,
Ha fel nem ujtja egy fura történet.

Ugy lett, — tudniillik — hogy egy szombat este
Góré Pál, a bakter, tolvajokra lesve;
Egy alkot látott a templomhoz menve:
Dekecs Berti volt az; semmi kétség benne!

Góré Pál legalább ismerni vélt rája:
Ugyanaz termete, ugyanaz ruhája.
Lánc csörög a testén, lepedő csügg róla?
A biz' Dekecs Berti! Hát más ki is volna?!

Góré Pál sem termett ám a bátrabbjából,
Elhordta az inát hamar a vártárol.
Dunna alá bujva, fogvacogva vára,
A következő nap felvirradására.

(Folyt. köv.)

Zrinyi Ilona halála.

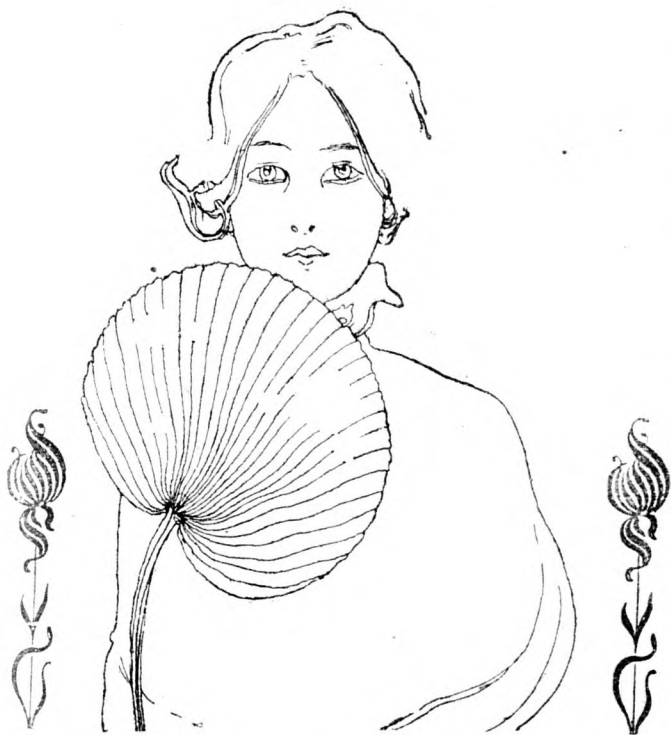
II-ik Rákóczi Ferenc dicső emlékü édesanyja
második urával gróf Thököly Imrével, a száműzött
kuruc királyival, a kisázsiai Bithyniában élte le
utolsó éveit. Itt az Illés prófeta hegye alatt meg-
vették a virágok mezejét, a mely valóságos paradicsom-
kert volt s itt telepedtek le csekély számu udvar-
népükkel.

A nagyasszony életére kevés virágot szórt a
végzet, de itt térdig járhatott a virágokban. A törö-
kök által cifiknek hívott gyönyörű vidéket zöld
süveges hegyek koszorúzták, a közeli hava-ok szik-
láiból pisztrángos patak esörgedezett, partjait szép
gyümölcsös és árny-kos fal vette körül s ha szél-
vihar süvöltött keresztül rajta, odahallatszott a két-
órányira fekvő tenger halk, altató zugása. Főnt egy
puszta vár sötétlett, komoran és elhagyottan, mint a
nagyasszony szive.

Itt sétálgatott ő a rózsahintő hajnal friss, illatos
levegőjében. Lelkében feltárult a mult kincses háza
s ott röpködött az ő képzelete.

A sors még száműzetésében is súlyos csapást
mért anyai szivére. Második házasságából született
egyetlen leánykáját, a 17 éves Zsuzsánnát is elszakí-
totta tőle a könyörtelen halál. Rákóczi Ferencel és
Julia leányával pedig csak kerülő uton, a francia és
lengyel udvarok útján tudott levelezni. Hónapokba
teit, amíg egy-egy levelet kaphatott messzelakó
szeretteitől. Boldog volt, amidőn megtudta, hogy fia

is szerencsés házasságot kötött és szíve majd kiesordult az örömtől, amikor arról kapott hírt, hogy unokája is van, még pedig fiú, akiben majdan tovább fog élni a dicsőséges Rákóczi-név.

A bálból.

A porta évjáradékot adott Thökölynek, amiből ha nem is fejedemi módon, de kényelmesen megélhettek. Különben a nagyasszony nem szerette soha a fényűzést. Egyszerűen élt s környezetétől is egyszerűséget követelt. Esté kint együtt üldögéltek Thökölyvel virágos kertjükben és hallgatagon nézték a csillagok hullását vagy figyelték a patak csillámzó vizének egyhangú futását.

De lelkük messze járt ilyenkor. Itt bent a hazában, a nagy magyar rónán és a sziklabordás felvidéken, amelynek suhogó nagy rengetegében fel-felsírt a bujdosó kurucok szívéből a régi, harca tüzelő esatadal.

Itt járt az ő lelkük és könnytelen zokogással ölelte magához a szegény magyar népet, amelynek bután át a feje alja, osz rák condra a takarója, panasz az aittató éneke, sóhajtás az ébresztője.

A remény, mint a színes szívárvány, áthajolt ilyenkor felhőkkel borított lelkükön és megjelent előttük a ködös messzeségben fiok daliás alakja, amint kivont karddal, büszke harcú ménen röpül előre, míg uána medvebőr-süveges, kócsagforgós, kacagányos hősök robognak beláthatatlan hosszú sorban.

Ilyen édes álmok rajzottak néha buba merült lelkük körül. Így multak lassan a magány csöndjében a hónapok és évek. Az idő, ez a kegyetlen démon, egymásután fojtotta meg az édes álmokat. És a nagyasszony később már fásult egykedvűséggel merengett a dicsőséges multon, a fényes emlékeken, amik sohase térnek vissza többé. Haja megőszült, királynői termete megroskadt, gyönyörű arcára ráncokat vetett a gond, a néma kesergés.

Gyermekeitől nagy ritkán kapott hírt és hiába epedett értük, sohase szoríthatta őket többé szerető anyai szívére. A honvág, a gyermekei után való

szomorú epedés 60-dik évében megtörte a nagy kuruc királyasszony szívét. Huszonhat napi betegség után dicsőséges leike elszállott a földről az angyalok közé, ahonnan a jóságos Isten küldte őt a szegény, összetört, Jóbként szenvedő nemzetnek.

Halálos ágyán így szólt titkárához:

— Mondja meg fiának, hogy utolsó anyai áldásomat küldöm neki. Ő sohase szomorított meg engemet.

Komáromi zokogva imádkozott mellette.

— Ne imádkozzék azért kigyelmed, hogy meggyógyuljak, hiszen alig várom már, hogy az én édes Üdvözítőnél lehessenek.

Amidőn utolsó sóhajtott, végső szavai ezek voltak:

— Istenem, a te kezébe ajánlom lelkemet.

Vasárnap, 1703. február 18-án délben hunyta le örök álmra sok lut és szenvedést látott szemét.

„Megmenekedél — írja Komáromi — istenfélő, kegyes, tisztaéletű, jóerkölcsű, sok boldogtalanságotat férfi-zívvel meggyőző s annyi gyötrelmedet békességes lélekkel szenvedő fejedelemasszony, nekem édes jó kegyelmes asszonyom, e rossz világtól és bizony a mennyit ez világon szenvedtél, soha több purgatóriumba nem mentél“.

Harmadnap koporsóba zárták s március 8-án hajón Gaataba vitték, ahol 10-én nagy gyászpompával temették el a St.-Benoit templom sírboltjába.

Gyászoló férje nem mehetett el a temetésére, mert a köszvény már annyira erőt vett rajta, hogy

Érdekes könyv.

járni sem tudott, csak tolószéken hordozták. Ő azonban megérte mostohafiának szabadságharcát, mert 1705 szept. 13-án hunyt el.

Nemsokára egyesülni fognak a bujdosók szent

porai a haza drága földjével, a melyért egykor annyit áldoztak és annyit szenvedtek. Visszajönnék hazájukba, a hol emléküek együtt él a nemzettel, nagyságuk és dicsőségük pedig annál tisztábban és fenyesebben ragyog, minél több század omlik be felettünk a mult tengerébe!

Képeinkhez

A bálból. Ismét egy kedves alak a bálból. Csak pár vonással van készítve az arképe, a fényképész szépítő javíthatása nincs rajta. mert nem fényképész csinálta hanem egy híres festő csak úgy hirtelenében plajbászszal rajzolta meg egy két vonással.

Érdekes könyv. A „Független Ujság” minden héten egy kedves könyvet sorsol ki a talánymegfejtők között és ezek oly kedves meglepetések, hogy az olvasó elmé az a szép olvasmányon. Azok közül az érdekes olvasók közül való ez a képben bemutatott is.

Esküvő a feketék között. Afrikába is terjed a keresztény hit, hódít a biblia. A fekete szerencsenyek épp oly lelki gyönyörrel fogadják a pap áldását, mint mi Képünk egy fekete mátkapár esküvőjét mutatja. Hat egy kissé elütő szín a fehér menyasszonyruha a menyasszony fekete bőrétől. de azért szép. mert divatos. Ezen az érdekes képen hiszem, hogy sokat mulatnak olvasóink.

A d o m á k.

Hogy lesz a kávésnéből kávécsésze?

Villamoson.

Kalauz: (egy utashoz): Hova tetszik menni kérem?

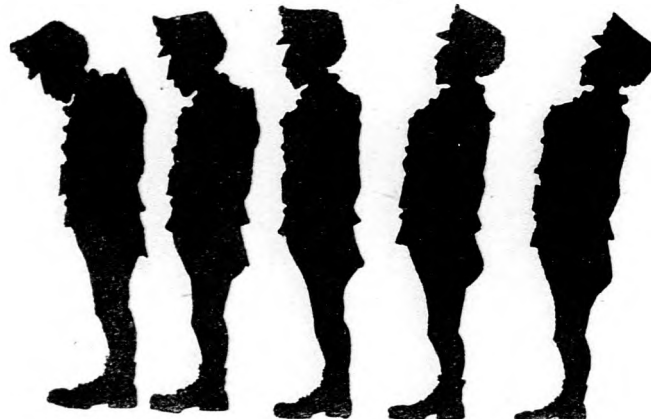
Utas: Ebédelni.

Öszintén.

Asszony: Sokszor gondolkodtam már azon, hogy mi vonzott téged hozzám?

Férj: Soha se törd rajta a fejedet... Magam sem tudnám megmondani

Katonáéknál.

Vi — i — i — i — gyázz!!

Betűrejtvény.

W gis C ém &
ku hu futá

Megfejtési határidő 1905. március hó 5.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 7. számában közölt talány megfejtése:
Tél.

Helyesen fejtették meg: Beke Piroška, Renner Ida, Aradi Mariska, Szücs Katica, P. Laszlaméry Mariska, Roth Lajos, Baka István, Maza József, Vezér József, Varga Mihály, Fekete Antal, Mészáros József, Szita Imre, Palágyi József ifj., Bockó András, Tóth András, Farkas Mihály, Lakatos Ferenc, Szabó Pál István, Sarudy József, Nagy Lajos, Dobosi Imre, Darabos Elek, Szemerjai Dénes, Renner Antal, Joó András.

A sorshuzárnál Varga Mihály és Palágyi József ifj. nevei jöttek ki elsőnek, akinek a kitűzött jutalom gyanánt egy-egy érdekes regényt küldöttünk.

Előfizettek az elmúlt héten: Özv. Dobos Gáborné, Bakának János, Szücs Ferenc, Dobróczy János, Gazdakör T. B., Darabos Elek, Dobosi Imre, Szemerjai Dénes, Varga Mihály.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Molnár Vendel. A számokat elküldöttük a bankházhoz. A feleletet közelebről hozzuk. — **Sajó Áron.** A megválasztott képviselők neveit nem közöljük, de lapunkban kérdésére választ talál. A képviselők száma pártállások szerint csoportosítva van. — **Duráncsik József.** A legilletékesebb helyre az Országos Magyar Művészeti Egyesülethez küldöttük levelét. — **Nagy Sándor.** Bonyodalmas ügyére csak jogi szakértőnk megkérdezése után adunk választ. Tessék a Leveles Szekrényt figyelemmel olvasni. — **Harmat Sándor.** A képviselőházi darabantokat visszaküldték állomáshelyeikre. T. i. csendőr és huszározmesterek voltak. Most folytatják az eddigi tisztességes szolgálataikat.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1905. február 18.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 112—128 K., vidéki borjúhús 96—120 K., sertéshus 112—120 K., szalonna füstölt 140—150 K., szalonna, olvasztani való 128—132 K., hárj 136—140 K., sertézsír 128—140 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1.—1.40 K., hazai sonka 1.60—1.90 K.

Baromfi-félék: élő tyúk — — — — K., rántani való csirke 2.40—2.60 K., sütni való csirke 2.80—3.— K., kacsa, hizott 6.—5.50 K., lud, hizott 14.—16.— K., pulyka, hizott 11.—12.— K., páronkint. Vágott hizott liba 1.20—1.40 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1.50—2.— K. kg.-ként.

Tojás: bacskai 104—106 K., erdélyi apróbb áru 98—102 K. ládánkint. (1440 drb.) Apadt — — K., meszes — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 9.60—10.— K., rózsás 1. 10.60—11.20 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt 32.—34.— mm.-ként.

Teavaj: (centrifugál) 2.60—2.80 K., főzővaj 2.—2.20 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 44—48 fillér.

Budapesti piaci árak.

(Árak métermázsanként értendőek.) Buza 20.20—20.40 K. Rózs 14.90 K-tól 15.10 K-ig. Árpa 14.—K-tól 14.60 K-ig, jobb minőségű 15.—K-tól 15.40 K-ig. Zab 14.50—14.60 K. Tengeri 15.40 K. Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	30.20	29.40	28.60	27.80	26.80	26.20	25.40	23.40	14.60

Takarmányvásár. Réti szén 6.60—10.80 fillér, mohar 9.80—10 fillér, zsupszalma 4.40—4.40 fillér, alomszalma 3.20—3.60 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Jó gyermekeknek!**Petőfi Regék**

Szines képekkel. Csinos kötés.
Második kiadás.

Postaköltséggel együtt darabja **60 fillér.**

Székely Mesék

Husz mese. 50 Ötven képpel.
Csinos kötésben.

Postaköltséggel együtt darabja **60 fillér.**

Az összeg postai levélbélyegeken is beküldhető.

Czim: Péterfy Tamás író, Budapest, IX., Köztelek.

A Segesvárná' eltűnt nagy költőről a nép ajkán szálló mesék gyűjteménye. Mindenik Petőfi rege egy-egy szép emlékvirág, mely a nép szí.éből fakadt...

Jó gyermekek számára írta Péterfy Tamás. Husz gyönyörű eredeti székely gyermekmese van e könyvb n, melyek „AZ EN UJSÁGOM“ és más elsőrendű lapo'ban jelentek meg. Ötven képpel díszítve.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

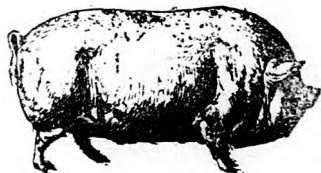
KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükséges

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervzetek, alaprajzok photolithografaiilag legszabban, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

ÚRL REZSŐ

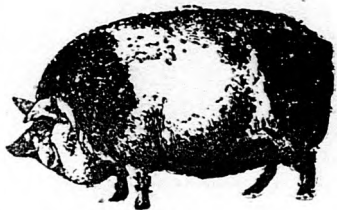
sertésbizományos

Budapest

Bérkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

MAGYAR TELEPÍTŐ ÉS PARCELLÁZÓ BANK

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Szürpönczim: TELEPÍTŐBK. Telefon: 180.

ALAPTŐKE 5 MILLIÓ KORONA.

ALAPÍTÓ INTÉZETEK: Magyar Jelzáloghitelbank, Cs. és kir. szab. triesti általános biztosító társaság, Magyar Agrár és Járadekbank r.t., Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank, Magyar Általános Takarékpénztár.

IGAZGATÓSÁG: Hegedüs Sándor (elnök), Beck Nándor (alelnök), gróf Keglevich Gábor (alelnök), Barta Arnold, Barta Ödön, dr. Beck Gyula, Bujanovich Gyula, dr. Éber Antal (vezető igazgató), Kende Zsigmond (tiszvándi) Kronberger Lipót, dr. Nagy Ferencz, Poór Jakab, dr. Pollák Gyula, dr. Schober Béla, dr. Simonyi Semadam Sándor.

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG: gróf Korniss Károly (elnök), dr. Mezössy Béla, dr. Neumann Miksa, dr. Horváth Lipót.

A BANK MŰKÖDÉSI KÖRE:

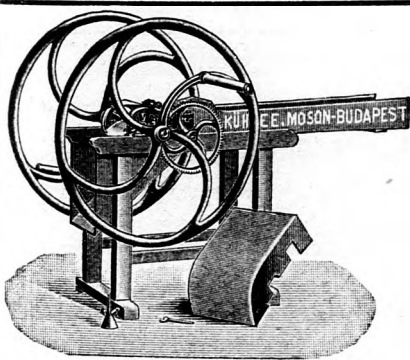
- mezőgazdasági ingatlanok megvétele és azoknak telepítés és parcellázás útján való értékesítése;
- telepítések és parcellázások elvállalása bizományban;
- telepítések és parcellázások finanszírozása;
- telepítési és parcellázási ügyek minden egyéb válfajánál való közreműködés.

A bank a parcellázási műveletek teljes intézését magára vállalja és azokat saját műszaki, gazdasági és telekkönyvi szervezete segítségével, a tulajdonos minden közreműködése nélkül, teljes felelősséggel lebonyolítja.

A parcellák vevői a vételár 50-75%-a erejéig — egyetemleges kötelezettség kizárásával — olcsó törlesztéses kölcsönöket nyernek, mi által az értékesítés jelentékenyen meg van könnyítve.

Ajánlatok a bank igazgatóságához (BUDAPEST, V. KER., N DÖR-UTCZA 9. SZÁM) intézendők, amely minden kérdésben úgy előszóval mint írásban készséggel nyújt beható és kimerítő utbaigazítást.

➡ Részletes tájékoztatót kívánatra bárkinek küldünk. ➡

Főraktár:

BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a. sz. Bevált hírneves „**MOSONI DRILL**“ tolókerekes rendszerű sorvetőgépek.

Legujabb, könnyű hajtású, egyszerűen kezelhető és nagy munkabírású

„**TUBULÁR**“ tejfőlöző gépek kézi- és gőzhajtásra,

Szecs kavágó és répavágó gépek elismert gondos kivitelben készülnek

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyárában **MOSONBAN.**

Kiváló munkabírású „**RAPID**“ darológépek és

TENGERI MORZSOLÓK kézi- és erőműhajtásra.

==== **Burgonyamosó és osztályozó gépek.** ====

Takarmányfüllesztők, teljes takarmánykamra berendezések.

Ekék, boronák, rosták, konkolyozók.

1904. évi forgalom: 22,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek minden évben július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Sürgőnyozim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítványozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít.
Sértésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hízott sertések bizományi értékesítését.

— Közlebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával.....	400,000.— kor.
Alapítványok	1,270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1,925,200.03 kor.
1901. évi fölösleg.....	90,349.— kor.
1902. évi fölösleg.....	59,782.26 kor.
1903. évi fölösleg.....	109,831.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetfelelősegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

HIRDETÉSEK

FELVÉTTETNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor

Állatorvosi diétetikai szer lovak, marhák és juhoknak. Közel ötven év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágyhiánytól, rossz emésztéstől, valamint a teheneknél a tej javítása és a tejelőképesség fokozása céljából, a lenti védjeggyel a valódi.

Egy doboz.... 1 K 40 fill.
Fél „ „ 70 „
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár:

Kwizda Ferencz János es. és kir. osztr.-magy. kir., román és bolgár hercegi ndv. szállító, kertületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,40% tiszta káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kettőnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.